11

DE VOMITUUM DIVERSIS SPECIEBUS ACCURATIUS DISTINGUENDIS.

THESES

EX

ANATOMIA ET CHIRURGIA

TUM PRACTICA TUM FORENSI,

Die Veneris 18ª mensis Augusti, anno 1786, à sesqui-secundâ post meridiem ad septimam,

PROPUGNANDÆ.

PARISIIS,

IN REGIIS CHIRURGORUM SCHOLIS.

PRO ACTU PUBLICO,

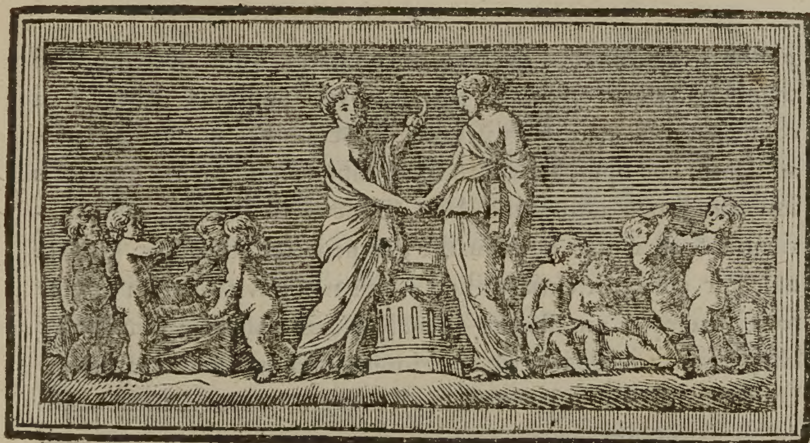
ET

MAGISTERII LAUREA.

Typis MICHAELIS LAMBERT, Regii Chirurgiæ Collegii, necnon Academiæ Typographi, viâ Cythareâ.

M. DCC. LXXXVI.

THESES ANATOMICÆ ET CHIRURGICÆ.

OMNES quæ ad Artem salutarem pertinent cognitiones, vinculum habent commune, & necessariâ cognatione inter se continentur. Seorsùm addiscendæ, unam quamdam scientiam minùs constituere videntur, quàm esse variarum comprehensio. Alumnis tradi solent à Professoribus, qui altiùs ad intelligentiam partis sibi concreditæ assurgentes, singula quæque penitiùs perscrutantur; subindeque quibusdam gradatim in meliùs mutatis, aliquantùm cuique disciplinæ, pro suâ singulari peritiâ, adjiciunt. Sic Chirurgia, *Celso* teste, quum sit Artis salutaris pars vetustissima, magis ab illo parente omnis Medicinæ Hippocrate, quàm à prioribus exculta est; deindè increvit, posteà quàm diducta ab aliis, habere Professores suos cœpit.

Ast ex iis quæ multo labore, assiduo studio, variâ exercitatione,

plurimis experimentis disjunctim comparatæ sunt doctrinæ, ad usum, quo ægris opitulari, eosque servare possimus, debent elici cognitiones, ita ut una fiat disciplina quæ cuique casui extemporanea affulgeat: hoc opus, hic labor est. Omnibus enim scientiæ præceptis imbutus limen aditumque Artis nostræ facilè subibit; sed experientiæ & sapientiæ opus auxilio, ut penetret & scandat. Quanta nascatur ab experientiâ utilitas, quis non novit? Artem quippe fecit, exemplo monstrante viam. Sed eam fallacem renuntiavit Hippocrates; & dehinc celeberrimus humaniorum litterarum in Universitate Parisiensi Professor (1), brevem, novam ac facilem studendi methodum, optimæ spei adolescentibus describens, non veritus est *experientiam* vocare *omnis* imperitiæ *magistram*, hominibusque fugiendam, ut artem amplexentur. Efflorescat itaque sapientia quæ sub *judicii* nomine difficilem dixit primus Artis parens. Cui sententiæ eò libentiùs adstipulamur, quòd in selecto hujus concertationis argumento videre est, quâ cautelâ utendum sit in dijudicandis naturæ phœnomenis, quàm ardua res sit recta diagnosis; quàm graves ex ejus neglectu lapsus, si in unum non consentiant ex omnibus scientiæ partibus depromendæ cognitiones; si structura partis, sedesque morbi ex Anatomiâ clariùs non innotescant; si prælucente Physiologiâ de actionis læsæ speciali naturâ non constet; si univoca & pathognomonica morborum signa ab æquivocis non discernantur. Sit igitur experientiæ æstimatio penes judicium.

Alterius sic
Altera poscat opem res, & conjuret amicè.

ŒSOPHAGUS, prætergressus diaphragma, profundiùs latens, vertebris quasi annectitur; continuatum ventriculum habet, qui

(1) In libr. cui titulus *Obstetrix Animorum*. Paris, 1600.

ab hypochondrio ſiniſtro ad dextrum, regionem epigaſtrii occupat; utriculo luſorio vulgò comparatur. Tumet cæco elato fundo, mox ſub diaphragmate contra coſtas & lienem; maximo arcu infernè elongatur; supernè minori inciſus, majorem & minorem curvaturam vocant, quæ ſenſim ſenſimque à curvitate decedentes, in conum evadunt, quæ eſt ventriculi extrema pars in hypochondrium dextrum ſub hepate declinans. Faciem alteram abdominis muſculis objicit, vertebris alteram. Dùm verò ingeſtis ampliatur & tumet, ſitum nonnihil mutare videtur. Major enim curvatura inferior, ſenſim elevatur & in anteriora erigitur; arcus ſuperior poſteriora reſpicit, & in dextro hypochondrio ventriculi conus magis in poſteriorem partem devolvitur & inclinatur; atque hæc ſitûs mutatio præcipuè fit propter obicem illius anguli maximè reſiſtentis inter diaphragma & vertebras. Quemadmodùm ab œſophago continuatur ventriculus, ita & ipſe in inteſtina elongatur: duo ergò habet orificia, alterum ſuperius & ſiniſtrum, cardiam vocant; alterum inferius & dextrum, pylorum ſeu janitorem. Si inflato ventriculo linea ducitur à vertice tumente in hypochondrio ſiniſtro ad dextram partem, hæc duo orificia neque in eâdem altitudine, neque in eâdem lineâ eſſe videbuntur. Cardia etſi non admodùm anterior ſit, non eſt tamen adeò poſterior ac pylorus, qui ob productum in poſteriora ventriculi conum, penè totus ab eodem recondi obſervatur.

Quatuor tunicis conflatur ventriculus: exteriorem membranam à peritonæo mutuatur: hanc à ſequenti ſeparat, ſeu potiùs utramque connectit Ruiſchiana cellulosa, in quâ ſedent magni vaſorum rami. Quæ tunica priori ſubſternitur, muſculoſa, valentioribus fibris componitur: harum ordinationem, variaque ſuperpoſita ſegmenta ſeu ſtrata ſemet decuſſantia deſcripſit

D. Helvetius 1), jam luculenter à *Fallopio* observata. Fibrarum aliquæ ab œsophago ad pylorum excurrunt; aliæ sinistrorsùm ventriculi saccum cæcum versùs descendunt, & huic circulos dant concentricos: fibrarum tàm providè coordinatarum contractione moderatâ cibi subiguntur, sensimque ad intestina expelluntur. Fibræ musculares ad pylorum arctiùs conjunctæ, ventriculi extremam partem coarctant, eamque crassiorem & validiorem efficiunt. Hominibus edacibus, ventriculum maximè crassum & lacertosum Natura largita est; hinc ægriùs inediam sustinent, ventrisque vacui furorem experiuntur. Tertia tunica quæ nervosæ nomine insignitur, ope contextûs cellulosi laxioris cum suprà dictâ cohæret; in eâque vasa quæ musculosam tunicam perforant, à majoribus truncis veniunt, & in angulosum rete dividuntur. Tunicæ autem nerveæ quæ alba, firma, crassa est, nervisque stipata, plicas sensiles sequuntur, vacuo ventriculo, vasa. Glandulis humorem mucosum secernentibus instructa est hæc-ce membrana, quam sequitur, & cui adhæret villosa tunica, mollis, rugis amplis complicata & innumeris foraminibus pertusa, quæ glandularum muciferarum ductus excretorios sustentant, & arteriarum fines, èquibus limpidus humor, salivæ similis, distillat, chylo diluendo accommodatus; liquor gastricus dicitur: humor verò mucosus villosam inungit membranam, eamque ab acriorum impressione utcumque defendit. Ad finem pylori ruga est insignior seu valvula, speciem referens annuli tumentis, lubrici & in duodenum inclinati.

Ventriculi vasa. Vasorum sanguiferorum in ventriculo communis mater cæliaca, quæ pyloricam, gastricam utramque, gastro-epiploïcas,

---

(1) Mém. de l'Acad. des Sciences, 1719.

aliasque haud paucas arterias ex coronario, gastrico & splenico ramo in omne ventriculi latus distribuit: à lienalibus ramis proficiscuntur surculi, qui brevia vasa vocantur; sicque plures sunt vasorum trunci, ut dùm premitur ventriculus, non adeò facilè sanguinis adfluxus possit intercipi. Venarum rami arteriosis socii incedunt, & per ipsos in venam-portarum sanguis regreditur. Nervis multis & insignibus, quos octavum par generat, eximiè sensilis est ventriculus, eò ut acria quæ lingua non discernit, stomachum subvertant. Vasa itemque insigniora lymphatica desuper ventriculum videri queunt, quæ per utrasque ventriculi curvaturas præcipuè incedunt, glandulas ibidem positas prætereuntia, utroque omento suffulta, ut ad ductum thoracicum, vel ad hepatis fissuras, ibidem cum aliis lymphaticis conjuncta terminentur.

Alimentorum digestio.

In ventriculum cibi demittuntur ibique macerantur, foventurque calore qui vias parat subituro humori gastrico. Præjudicatâ opinione invaluerat systema admittens ingestorum triturationem pro solâ digestionis causâ; & sicut in mortario ex amygdalis per tritum mechanicum fiunt emulsiones, eodem modo chylus ex alimentis exprimi dicebatur. Huic erroneæ opinioni favebant Doctores famâ, ineunte hoc-ce sæculo, insignes, ut patet ex eorum approbationibus libro Collegæ cætera meritissimi *Hecquet* inscriptis, cui titulus *de la digestion* (1): sed cuilibet attendenti facilè patebit digestionem absque fermentatione fieri non posse. Argumento sit multiplex & diversa series alimentorum, uno eodemque pastu, in apparato opiparè convivio assumptorum. In primâ quidem cœnâ, jure maceratæ orysæ, vel panis offæ, olera cruda, ut cardui sativi, rapæ, ficus, pepones, butyrum; quadrupedum, avium, piscium carnes vel elixæ, vel assatæ, diversimodè

(1) Paris, 1712.

conditæ, varia cupedia gulæ irritamenta. In alterâ, carnes inassatæ, acetaria, & quæ vocant medii convivii fercula (*entremets*) dein in ultimâ cœnâ, fructibus oneratur mensa tùm coctis, tùm crudis, lactentibus, saccharatis. Inter ea pro potu adsunt vina sapore & viribus diversa; & in epuli fine, spirituosa nonnunquam Liberi bellaria, antè & post calidum Arabicæ fabæ infusum. Quomodò ex tam heterogeneis intermistis, posset, spatio paucarum horarum, fieri liquor homogeneus, succus alibilis, nisi priùs resolverentur ingestorum partes integrantes, ut ex mixtione elementorum nova resurgat homogenea compages? Quod ex ratione conjicere licet, non ambiguæ fidei comprobarunt experimenta Clar. *Macbride*, Dublinensis Chirurgi (1). Aer elementaris fixus, qui gluten est partium solidarum, emergit ex intimis, & elementa ingestorum relinquit absque vinculo; quod manifestâ fermentatione peragitur. Ex hâc aeris fixi liberatione fiunt flatulentæ ventriculi in quibusdam distensiones, ructusque varii, qui pro diversis quibus inquinantur halitibus, acidi, amari, nidorosi, fœtidi. Fermentatione, cibi quandoquecorrumpuntur in nauseosum liquamen, acescens sæpè, ad putrescentiam aliquandò vergens, vel rancescens, pro variis ingestorum qualitatibus: nulla tamen fit in ventriculo perfecta putrefactio, à quâ omninò alienus est naturæ finis. Condimenta varia, ut sal, acetum, piper, acria aromata, alliata, putrescentiam carnium corrigunt; hæc enim omnia, luxuriantis delicatorum gulæ causâ aut condituræ, alimentis addita, non nutriunt, cùm & gelatinosâ lymphâ destituantur & farinoso alibili.

Irritatæ à flatu, pondere, fibræ ventriculi carneæ vehemen-

(1) *Essais d'expériences sur la fermentation des mélanges alimentaires*, Opus aureum, ex anglico idiomate in gallicum. Paris, 1766.

tiùs constringuntur; circulares cavitatem angustant, cibum cum liquidis interterunt, & quasi inter manus oppositas premunt, eumque ad pylorum sensim promovent. Sed cùm ad perfectum digestionis opus mora requiratur, nimis properato ciborum egressui obstat, non modò pylori valvula, sed & ipsius ventriculi motus, qui cibos & sursùm perindè repellit, & urget ad inferiora. In his-ce motibus nihil esse tritui simile contendunt nonnulli, ex eo quòd ne baccas quidem aut mollissimos vermes conterat Ventriculus: huic nihilò-seciùs multùm inest roboris, quippè cùm fibræ multò magis quàm unâ tertiâ fiant breviores.

Nulla est in Ventriculum actio Septi transversi & Musculorum Abdominis.

POTENTIOREM vi peristalticâ ventriculi asserunt eam, quam septum transversum & abdominis musculi exercere putant: quæ opinio rationi, perspectèque cognitæ partium dispositioni adversatur; nihil enim prodest actio septi transversi & musculorum abdominis, licèt aliàs aliquid auxilii præstitura, si fibræ ventriculi quâcumque de causâ sint imbecilles, languidæ, & immediatâ actione in cibos destituantur. Actioni vesicæ in expellendâ urinâ dicuntur etiam opitulari musculi abdominis & septum transversum, actione compressoriâ quâ funguntur. Sed quid horum nisus in casu paralysis vesicæ? Ventriculus, structuræ vel actionis ratione, vesicæ urinariæ æquiparabilis est; uterque enim musculus est cavus, sensu donatus, irritabilis, passivè extensilis, agens in contenta. Si ultrà limites vesica distendatur, perit ejus actio, lotium retinetur, irritâ musculorum actione, qui urinæ excretionem promovere dicuntur. Nùm & idem accidit Ventriculo? Helluones, palati mancipia, & *quorum Deus venter est, & gloria in confusione ipsorum.* (1) Ventriculum quasi sarcinariam

---

(1) Div. Pauli Epist. ad Philippenses, cap. 3. Vid. Frid. *Fornerus* de Temulentiâ & Ebrietate, lib. 1. cap. 37. quòd temulentia sit quædam quasi ido lolatria. Inglostad. 1603

manticam habent, cruditatibus continuò laborant, affectibusque à Ventriculi laxitate & atoniâ oriundis; quibus averruncandis plerùmque sufficeret vita sobria; gulæ enim temperando, fibrarum ventriculi tonus restitui potest: assiduis è contrà crapulis & ingurgitationibus omnimoda morborum incumbit cohors; tot ciborum gemens ventriculus ruit sub onere; & libidinosæ volupta ti gulæ servientium finis interitus (1): læta autem senect us, & mors, ut aiunt, sine morbo, temperantiæ præmium est indubitatum.

Quomodò fiat vomitus.

Actione ventriculi moderatâ subigi cibos & ad intestina sensim expelli compertum est: actione autem validiori & convulsivâ, ingestorum per os fieri ejectionem, quam *vomitum* vocant, statuimus; acciditque cùm gravis stimulus irritando, vellicando vel erodendo, afficit ventriculum, organum quàm maximè irritabile. Hæc sententia antiquitate nititur, & plurimorum suffragiis Anatomiæ laude insignium, inter quos *Wieussenium*, *Littrium*, & illustr. *Hallerum*, honoris causâ nominare juvat. Quanta sit ventriculi contractilitas patet inspectione anatomicâ eorum qui longam inediam passi sunt; *Higmorus* & *Santorinus* ventriculos in hoc casu ità contractos & corrugatos viderunt, ut pro intestinis haberi potuissent. Quidam ex Neotericis omne vomendi opus fortiori diaphragmatis & musculorum abdominis actioni tribuerunt, vim quâ pollet ventriculus, ei perperàm denegantes. Hujusce commenti patronus D. Chirac (2), & hanc erroneam opinionem experientiâ fallaci in cane vivo institutâ, confirmare conatus est. Non mirum si magna

(1) Paul. ibid.

(2) Mém. de l'Acad. des Sciences, 1700.

fuerit

fuerit in hoc animali musculorum abdominalium actio post inflictum vulnus & emeticum exhibitum. Doctè refutatur hoc experimentum à clarif. *Morgenbessero* (1) : vomitum autem non mediante diaphragmatis contractione, fieri exindè constat, quòd ingesta per os ejici nequeant, nisi tempore expirationis, quo diaphragma in thoracem redux, vel à ventriculo recedens, quiescit; & dùm inspirando, vires in ventriculum exercet diaphragma, cibi deorsùm propelluntur, non sursùm; siquidem tunc constringitur orificium ventriculi superius, ab agentis septi transversi musculis inferioribus. Experientiâ quotidianâ comprobatur in expellendis fæcibus induratis, fortiter, actione simultaneâ, septum transversum, abdominisque musculos sese contrahere absque vomitu. Horum verò contractionem aliquid adjumenti vix conferre in vomitu crediderimus, cum frustrato eorum nisu Ventriculus contrahatur; & licèt ii maximâ contractione partes in abdomine contentas premant, nonnisi compressione laterali agunt; & ingesta, superiora versùs, potiùs quàm ad inferiora, hâc propulsione compelli non posse, sat superque cuilibet attendenti patebit. Prætereà constat eos qui faciliùs vomunt, nec diaphragmatis, nec abdominalium musculorum percipere nisum; & pueros lactantes à majori lactis ingesti copiâ sese exonerare, solâ contractione fibrarum ventriculi muscularium.

Ab unâ eâdemque causâ diversos effectus, & à diversis causis, haud dispares effectus produci posse, tritum, & iis ipsis qui primum Physices limen salutavêre, dudùm cognitum. Cùm autem

---

(1) Disput. de vomitu. Lipf. 1738.

omnis ſcientia ſit rerum cognitio per cauſas, ſignorumque diſtinctio ardua ſit res & difficilis judicii, conſtat hanc eſſe artis medendi principium & fontem, & ex accuratiori diagnoſi cujuſcumque medelæ naſci methodicam rationem. Quæ de vomituum dijudicandis diverſis ſpeciebus, ut propoſito noſtro faciamus ſatis, notanda veniunt, minimè controverſam hâc de re veritatem illuſtrabunt.

Variæ vomituum cauſæ.

Cauſis & indole omninò diverſorum morborum vomitus eſt ſignum & ſymptoma; ut potè ab ipſomet ventriculo vulnerato, inflammato, vel quocumque modo præter naturam affecto; ex quibus fit magis quàm par eſt, irritabilis; à membranarum ſcirrhoſâ craſſitie, à tumore invium cibi & potûs iter adducente; à vicinarum partium tumoribus; ab ipſius Ventriculi ſitu mutato; vel ſympathicè à læſis viſceribus quibuscum Ventriculus conſentit, ut videre eſt in læſionibus capitis, in nephritide, in urinarum ſecretione impeditâ, &c. Vomitum itemque adjunctum habent iliaca paſſio, herniæ incarceratæ, quibus morbis ſalutarem nec conſilio nec manu ferre opem quis poſſet, ſi cauſas & effectus non diſtinxerit, conſideratis priùs verâ morbi ſede, actione læſâ, excretorum vitio, diverſis tempore & modo quibus per os ingeſta rejiciuntur.

Herniæ Ventriculi.

Exteriùs in abdomine tumorem fieri à Ventriculi portione intrà partes continentes relaxatas concluſâ, obſervationes quàm plurimæ teſtantur. Propè lineam albam in latere ſiniſtro, ſub ſpuriarum coſtarum cartilaginibus exoritur tumor; poſt cibum aſſumptum increſcit, in jejunio contrà minuitur; (niſi tunicæ ventriculi multùm laxatæ, vel cum ſinu peritonæi coaluerint), & in ſupino ægri poſitu prorsùs evaneſcit: à colo flatibus diſtento ſursùm in ſaccum herniæ pelli poteſt Ventriculus, qui incarceratione dolet, vomitumque movet, à quo incommoda

potiùs crescere quàm imminui observavimus. Herniam Ventriculi commemoravit *Fabr. Hildanus;* & quas publici juris fecit hujus-ce morbi observationes *M. de Garengeot*, eas notis, animadversionibus & novis exemplis illustravit Celeberr. *Gunzius*, Profess. Lips. in libro quem scripsit de herniis, ann. 1744. Recentioribus observationibus locupletiorem hanc utilem & magni momenti materiam effecit Candidati Parens meritissimus, in Commentariis Regiæ Academiæ Parisiensis, tom. IV. p. 188.

Arti perficiendæ maximè conducet, si numerosiores contingant observationes de morbis qui vel omninò practicos præterierunt, vel illis antè oculos minùs intentos obversati sunt. Timendum ne incautos illudat error, vomitum cum *merycismo* confundens. Merycismi, seu ruminationis in homine primus memorator, inter Artis Proceres spectatissimus Professor Fabr. ab *Aquapendente*, ad calcem dissertationis de varietate Ventriculorum (1); duoque adducit hujus-ce affectûs exempla. Nobilis Patavinus, ab assumpto cibo circiter post horam plus minusve, cogebatur cibum in os attrahere & rursùs mandere; & quidem ab insigni delectatione. Obiit, & aperto cadavere, inventus ventriculus est insignis magnitudinis & in internâ superficie valdè asper. Alter, qui similiter ruminasse dicitur, fuit Monachus, qui marcore obiit, propterea quòd tantâ aviditate cibus regerebatur in os, ut Ventriculus, & consequenter jecur, fame & cibi indigentiâ quasi perpetuò laboraret. *Hæc ex Auctore citato.* Quis conjecturâ aberrare probaret asserentem, ignotam Ventriculi herniam fuisse mortis caussam in hoc Monacho inediâ extincto? Nulla est posterioris exempli cum priore paritas, siquidem Nobilis perfectiorem ciborum

---

(1) In Operib. Anatom. & Physiolog.

coctionem à ruminatione sibi parabat, valetudineque prosperâ utebatur.

Inaugurali disputationi ansam in Academiâ Basiliensi, ad diem 12 Septembris 1625, dederunt allata ex Fab. ab *Aquapendente* ruminationis exempla, quibus tertium adjecit dissertationis Auctor *Johannes Burgower*; ad se non ità pridem litteris præscriptum à Celeberr. *Fabric. Hildano.* Civis Lausanensis, singularis apud suos auctoritatis, jugiter laterali dentium mandibulæque inferioris agitatione, ruminantium animalium mores manifestè exprimebat; cætera robustus, septuagesimum ætatis annum attigerat. Cùm autem de eo non constet utrùm cibus in istâ maxillæ motitatione (quæ nobis mala consuetudo vulgò *tic*, videtur) in os reversus fuerit, hoc tertium exemplum infirma sit rei probandæ ratio. Et hæc fuit Gregorii *Horstii* sententia, de vanâ *Burgoweri* lucubratione, qui, definitâ ruminatione in homine per involuntarium cibi regressum à Ventriculo non elaborati, in os, cum masticandi voluptate; hujus affectûs tanquàm morbosi inquirit in causas & differentias; signa proponit diagnostica & prognostica; statuitque quibus modis hoc vitium emendari, vel etiam eradicari possit; eosque, ut ordinaria Medicinæ præsidia, delibat ex triplici illo fonte, diætâ, Pharmaciâ, Chirurgiâ.

Hanc animi evagationem miratus est *Horstius*, & sollicitudinem auctoris nimiam improbat circà ruminationem humanam; nimirùm quòd si quibusdam hominibus ex singulari idiosyncrasiâ ruminatio convenire queat, frustrà tam indicationes curativæ, quàm earumdem indicata seu remedia quærerentur. « Hi » sanè respectu aliorum hominum aliquid præter naturam pati » videntur; at suî ratione, singularis adest individualisque pro- » prietas, cujus correctionem Medicus frustrà tentabit, quatenùs

» ipsis naturalis potiùs, adeoque suî conservationem quàm abla» tionem indicabit. » Doctissima sanè & rationalis censura!

Accurata itaque rei consideratio veniat, ut videatur nùm aliquid morbosi intersit dùm fit cibi regestio in os. Medic. Schaphusianus, Joh. Conradus *Peyer*, qui plusculas animalium sectūras manibus adornavit, cùm Serenissimo Delphino Ludovici Magni Filio Anatomia commonstraretur, librum uberiori eruditione conspicuum, anno 1685, edidit de ruminantibus & ruminatione, cui titulus *Merycologia*, ex quo unum aut alterum liceat paucissimis verbis referre ruminationis humanæ exemplum.

Salmuthus, Archiater Anhaltinus, scriptis mandavit de quodam condiscipulo, qui post horæ quadrantem à cœnâ, regerebat cibum ingestum, atque exactiùs comminuebat; voracissimus erat: hinc avidè cibum ferè integrum vixque præmansum deglutiebat; & post ad rumen, more pecudum, revocabat, atque ruminatum ventriculo commodiùs concoquendum reddebat.

Ex B. *Windthierii* relatione narrat J. Faber *Lynceus* fuisse in Germaniâ virum quemdam, natione Suevum, qui cùm tam cœnæ quàm prandio cæteris lætus conviva assedisset, remotis epulis, post mediam horam à consessu, in angulum cœnaculi se solum composuisse, & ingestum quàm citissimè potuit cibum deruminasse. Ex iteratâ illâ cibi tractatione voluptatem capiebat; mel videri sibi merum lingere dicebat, & dulci suavitate se perfundi.

Narrationi Cl. *Velschii* supersedebimus. Eduardus *Damies*, civis Londinensis, natione Wallus, cibum quotidiè unâ aut alterâ horâ postquàm assumpsisset, ruminabat; nam absque ullo ingrato sapore, ordine ad os ipsi remeabat, probèque comminutus denuò deglutiebatur, novo subindè frusto post primum depulsum ascendente. Quòd si pinguedine quidpiam molesti stomachum of-

fenderet, ſecundâ hâc manducatione expuebat. Vir erat quinquagenarius, bonæ admodùm valetudinis.

Nùm his exemplis conſociari poteſt obſervatio jam allata Monachi, qui, narrante Fabr. ab *Aquapendente*, marcore, ob nutrimenti defectum diſtabeſcens, interiit? Inter ruminantes homines nequaquam annumerandus; ſed in eo morboſa erat quæcumque diſpoſitio. Etenim, ut ipſe fatetur Clar. Merycologiæ Scriptor, in rectâ ruminatione cibus non modò in os refunditur, ſed etiam remanſus iterùm deglutitur, ut poſteà è Ventriculo per inteſtina tranſiens, famem ſaturet. Quinimò, edulium omne ad nutriendum tantò utilius aptiusque communi omnium ſententiâ perhibetur, quantò *fuerit dentium officio penitiùs ſubactum* & comminutum. Indè manifeſtò liquet ruminatum cibum reficiendo corpori accepriorem fore, præcipitanter devorato aut obiter duntaxat præmanſo, niſi latens ægritudo impediat vel pervertat in cibo alendi efficaciam.

Ut ut res ſint de ruminatione humanâ, cui fidei incrementa novæ non præſtat Clariſſ. *Morgagni* (1), de curandâ herniâ Ventriculi quædam dicenda nobis ſuperſunt. Eæ ſunt, in genere, indicationes curativæ quæ cæterarum herniarum curationi conducunt. Prima quidem, ſalutiferæ manûs admotione in ſuam ſedem pars emota reducatur: altera, ut in eâ retineatur; huicque vincturâ diligenter partibus accommodatâ ſatisfit. Curationi perficiendæ multùm proderunt parcus & tenuis victus, laudatus ſitus, ſupina ſcilicet ægri poſitio & quies. Victûs rationis uti-

---

(1) De ſedib. morbor. per Anatom. indagat. Epiſt. Anatomico - medicâ. XXIX. No. 3. 4.

litas probatur ex eo quòd Ventriculo tanta vis insit sese contrahendi, ut post jejunium aliquot dierum, ad intestini ferè angustiam sese contraxisse visus fuerit. Potum autem leniter aromaticum parcè & iteratò assumant ægri; sitque frigidus: ab hoc enim quantùm ad Ventriculi robur restituendum sperari potest, tantùm metui à calido copiosoque aquæ potu in Ventriculi debilitate, oportet.

In sympathicis vomitibus, eorum quæque species dignoscitur à doloris sede & naturâ, per investigationem symptomatum morbum essentialem designantium: quælibet enim pars laborans, peculiaribus signis prodit sui affectûs indicium, ab actione læsâ cognoscibilis. In diversis herniarum incarceratarum speciebus, vomitûs indoles patefiet non solùm à qualitate eorum quæ per os ejiciuntur, obstructo & impedito alimentorum ad vias inferiores transitu, sed à morbi sede, ubi incipiunt & quò pertingunt tormina, molestusque inter vomendum doloris sensus. Sed perardua, & admodùm difficilis de vomitu, in accusatione veneni, Judicibus facienda renuntiatio: quod est nostræ dissertationis summa.

Certo certiùs de corpore delicti constare debet ex inspectione, & *quidem peritiori* cadaveris inspectione legali. Quædam enim notæ non bonos, sed imperitos decipiunt, nec crimen Artis, si quod Professoris est: aurea *Celsi* verba. Sed Artem haud inculpatam voluit anno 1743, coram Supremâ Parisiensi Curiâ, rutilans tùm Fori lumen, ut pejor non videretur, quæ in ejus patrocinium venerat controversia. Vir sanus, derepentè symptomata passus atrocia, opem Medicorum petit, inter quos Celeb. *Astruc*, de veneno epoto judicantes; & hæc fuit, aperto cada-

vere, Medicorum & Chirurgorum Regis Consiliariorum in Castelleto sententia, cui adversatus est Clarissimus *Cochin* (1) inquiens :

« C'est encore un problême fort incertain, de savoir si le sieur D... a avalé du poison. Il est vrai que les Médecins & les Chirurgiens l'ont pensé ainsi; mais ils ne désavoueront pas eux-mêmes que leur Art ne roulant que sur des conjectures, ils ont pu facilement se tromper, & que les observations qu'ils ont faites sur l'état du cadavre, ne puissent procéder de causes toutes différentes. Les opérations de la Nature sont marquées quelquefois à un caractère de singularité & de bizarrerie qui trompe les plus grands connoisseurs; & quand il s'agit de juger des causes qui les produisent, les conjectures les plus vraisemblables ne sont souvent que des illusions. »

« Quand on trouve un corps mort percé de coups, alors on ne peut pas douter qu'il n'ait été assassiné : il en est de même des autres crimes qui roulent sur des objets sensibles. Mais, qu'on ouvre un corps mort, qu'on le trouve ulcéré, gangrené, qu'on y trouve des excoriations, des taches noires, le velouté détruit, & autres accidens décrits dans le rapport des Chirurgiens du Châtelet; qui est-ce qui peut décider affirmativement si cela ne procède point de la corruption du sang, de l'altération de toute la machine, causée par de grandes fatigues, par la continuité des douleurs aiguës que le malade a ressenties, peut-être par une fièvre interne & maligne; en un mot, par mille autres accidens, sans que le poison y ait aucune part? »

---

(1) Œuvres de feu M. Cochin, tom. V., question de poison.

Ulcifcendæ

Ulciſcendæ Artis injuriæ ſufficeret præceptorum & monitorum expoſitio, circà præſcriptas accuratiores rerum indagationes. Unum audiamus Profeſſorem Lipſienſem in Anthropologiâ forenſi, Cl. *Hebenſtreit*, omnibus conſentaneum.

« Si qua mors ſani hominis, inter ſymptomata haud conſueta, conſecuta eſt, & nulli morbo cognito effectus ille ſubitaneus tribui confidenter poteſt, intereſt Juſtitiæ, ut in mortis cauſam inquiratur. Ipſum funus ejuſmodi hominis, quem veneno extinctum fuiſſe ſuſpicio eſt, ſingularem ſiſtit faciem. Putredo ſtatim à morte abdomen in tumorem extollit, cuticula ubique ſeparatur; cutis, &, ſi vir eſt, ſcrotum livent atque nigricant; facies ità tumet atque livet, ut humana illi forma deſit. Os cruentum eſt, dentes vacillant, ſaliva cruenta eſt, gingivæ & tonſillæ tument ac fœtent, capilli defluunt, totum cadaver in putridiſſimam ſolvitur fracedinem. Diſſecto abdomine, Ventriculus flatibus valdè intumeſcit, lividis conſperſus eſt maculis, inteſtina tenuia omnia rubent, livent atque flatibus diſtenduntur. Aliquandò Ventriculus aliquâ parte perforatus eſt, ſuumque liquamen, cum potulentis, copioſè propter ſummam ſitim ingeſtis, in cavum abdominis effudit. Sed phœnomena iſta ſufficientia haud ſunt, *niſi venenum ipſum invenitur*. Licèt enim hæc ità ſint, quò ſubitanea putredo, poſt celerem inter atrociora ſymptomata mortem, ſuſpicionem veneni inducere poſſit; eò tamen uſque, ex ejus modi mutationibus in cadavere viſis, veritas intoxicationis haud eluceſcit, quò proceſſus aliquis criminalis illis ſuperſtrui valeat. Poſſunt ſanè in ipſis hominibus, ex malo humorum habitu, quam cachexiam vocant, ſubitò naſci venena: perſæpè febris, ſubitò lethifera, ab aliquo pathemate, maximè ab irâ, accenditur.... Proindè cauta veneni accepti debet eſſe accuſatio, ne ſeveriùs animad-

vertatur in eos qui malâ fortunâ, in ſuſpicionem ſæpè valdè probabilem adducti fuerunt.

Jam *Michael Alberti*, Profeſſor Halæ-Magdeburgicus, Auctor commentationis in Conſtitutionem Criminalem Carolinam medicæ, dixerat ſigna generalia & ſpecialia veneficium denotantia, benè conferenda eſſe & providè applicanda; proindèque circumſtantias antecedentes, concomitantes & conſequentes, curatiori ſtudio eſſe conciliandas: precox enim corporis ſphacelus æquè facilè à morboſâ malignitate ac à veneno propinato provenire poteſt & ſolet (1).

In omnes corporis partes inquirendum nùm ſit certa mortis cauſa à veneno aliena. *Gerbezius*, Phyſicus & Medicus ordinarius Labacenſis in Carniolâ, (2) refert ſe anno 1701 fuiſſe vocatum ad apertionem cadaveris mercatoris, (verbis utimur Auctoris) ob malam cum formoſâ uxore correſpondentiam ex ſuſpicione aſſumpti veneni, defuncti. Decubuerat ille verò jam à 14 diebus, de nauſeâ, *vomitu* & ventris corroſionibus conqueſtus. Et vidimus, quòd præciſo lege Artis abdomine, præter ſtrepitoſos & fœtidiſſimos flatus, ingens alvinarum fæcum copia prorumperet. Undè ſuſpicabamur ex incautâ præciſione inteſtina alicubi fuiſſe læſa: poſtquàm autem ulteriùs inquiſitionem proſequeremur, conſpexeramus in inguine dextro rectè ad locum ubi qu dem peritonæum ſcrotum verſùs erat præruptum (herniosus autem erat ille vir) colon inteſtinum præ ſphaceloſâ

---

(1) Vid. *Zacchias*, quæſt. Medico-legal. *Bohnius* de officio Medici duplici, clinici & forenſis. *Garcias*, diſput. 66. *Rejes*, camp. elyſ. quæſt. 64. *Zacut. Luſit.* Med. princip. hiſt. *Roderic. Caſtr.* Tract. *quæ ex quibus*.

(2) Chronolog. Medico-Practicâ, anno. V. p. 372.

putredine ovi gallinacei amplitudine fuiſſe perforatum, cum atrore circumjacentium partium & lividitate connexorum inteſtinorum. Undè facilè conjeceramus indè fuiſſe exortam illuviem illam excrementorum in abdominis cavitatem ; per conſenſum autem ventriculi nauſeam illam, vomitiones & ventris corroſiones, quamvis ventriculus non videretur adeò læſus. Ulteriùs ſciſſione non perrexeramus ob fœtoris gravitatem : neque id neceſſe eſſe videbatur, eò quòd ex hactenùs detectis, mortis cauſa ſufficienter pateret, & uxoris innocentia. Sed ſi ſaluti uxoris *ſufficienter* conſultum fuerit, nonne gemit Humanitas, neglectis prorsùs Chirurgiæ ſtrenuæ auxiliis, ab iis qui [redacted] ſympathici vomitûs per 14 dies naturam in homine hernioſo ignorarunt.

Ex Clar. antiqui Chir. Pariſ. Collegii Magiſtro Devaux (1), magni pretii demonſtratio eſt, ſi ingeſtum venenum aut in Ventriculo reperitur, cognoſci poteſt ; aut adhuc vomitu rejectum, cujus ſit ſpeciei, illudque canis deglutitioni objectum eadem quam in homine promoveat accidentia. Quandoque venenum ipſum inveniri intrà Ventriculum nequit ; ſive quod ſolubile illud ac ſalinum, nec ponderoſum ac terrenum fuerit, ſive quòd copioſo potu ſitientis ægri elotus Ventriculus, atque hinc, ut annotat Clar. *Hebenſtreit* omnis veneni materies ejecta, aut versùs canalem tenuium inteſtinorum propulſata fuerit. Undè, licèt ſedulò inſpiciantur ea quæ vomitu rejecta ſunt & canibus præbeantur devoranda, nullo eorum periculo res agitur.

In Inſpectione Anatomicâ, detegenda gula, luſtrandusque œſophagus : fieri enim non poteſt quin, cùm venenum deſ-

---

(1) L'Art de faire les rapports.

cenderet, præsertim si fuit fluidum, ut fortè spiritus salis vel vitrioli, aqua-fortis, vel sublimati solutio, tunica œsophagi erosa sit atque cruenta. Omnium oculis maximè veneni vis, destructâ interiore Ventriculi tunicâ villosâ, sese manifestabit. Possent puncta veluti sanguine tincta in Ventriculi superficie internâ conspici; possent vasa venosa in Ventriculi superficie externâ sanguine turgescere, atque aliæ inflammationis signa adesse. Verùm, his signis solis venenum acceptum esse sufficienter haud arguitur, cùm hæc omnia ex inflammatione aliquâ subindè ortâ evenire possint; nec rubor, ac livor, utpotè qui similiter ab inflammatoriâ mortis formâ superesse potest, ad veneni significationem sufficit. Institutæ dissertationis exitum expedire juvat ex Clar. *Hebenstreit* Anthropologiâ forensi, transcriptis hâc de re verbis... Sit tibi cadaver ægroti, vomitu cruento extincti; qui morbus, sine ullâ causâ venenatâ, sponte suâ oritur: rejiciantur grumi sanguinei, vivo homine, iidemque in mortui Ventriculo reperiantur; sanè, nisi simul abrasa ventriculi tunica villosa est, veneno enectum hominem esse, non perhibebis, cùm ille sanguinem, dilatatis vasorum gastricorum finibus, sponte suâ in ventriculo effusum, habere possit. Propterea sola atque infallibilis deglutiti veneni nota est, separata & velut decorticata simulque cruenta interna Ventriculi tunica: nam separatio ista supponit applicatam superficiei internæ ventriculi materiam fervidam, igni similem, quæ tunicam istam à substratâ vasculari nerveâ solvit. Forsan objicies, à putredine solvi hanc tunicam similiter potuisse, ut cuticula putrescendo à substratâ cute separatur? Verùm ob plicas & rugas, Ventriculi tunica interna, à substratâ sibi proximâ, per putredinem citò non solvitur. Putridos Ventriculos sat multos dissecuit Clariss. Auctor; tunicam villosam à putredine solâ separatam fuisse nunquam vidit. Adeòque

que quod ſecurum atque indubitatum illud accepri veneni indicium ex Ventriculo cadaveris deſumendum attinet, fidele iſtud, quod convictionem parere poſſit, intoxicationis ſignum exponendum eſt, denudata ſcilicèt ventriculi ſuperficies interna, cruſtaque ejus villoſa liquidis ventriculi innatans : hæc ſola circumſtantia eroſionem à veneno deglutito factam ſufficienter denotat.

HAS THESES, Deo juvante, & Præſide M. ANTONIO LOUIS, Scholarum Profeſſore Regio, Academiæ Regiæ Chirurgiæ Secretario perpetuo, Regio librorum Cenſore, in Caſtris & Regis exercitibus à conſiliis Chirurgicis, Noſocomiorum Militarium Regni Inſpectore, Conſultiſſimæ Facultatis in Univerſitate Pariſienſi Doctore, in ſupremo Senatu Patrono, è Regiâ Monſpelienſi Scientiarum Societate, Regii Medicinæ Collegii Nanceiani, & Academiæ Scientiarum Divionenſis Collegâ Honorario, Academ. Lugd. Rothomag. Metens. Gottingens. Apathiſtarum & botanic. Florentinæ. Bonon. Paduan. Socio, in Medicinæ Facultate Halæ-Magdeburgicâ Chirurgiæ Doctore; tueri conabitur JOANNES-BAPTISTA PIPELET, Pariſinus, Eques, in almâ Univerſitate Pariſienſi Artium liberalium Magiſter, in utroque jure Licenciatus, cauſarum in ſupremâ Curiâ Patronus, Doctor Medicus Remenſis, & Chirurgiæ alumnus.

F I N I S.